

T Á J É K O Z T A T Ó

a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXCI. törvényről

A 2011. évi CXCI. törvény értelmében 2012. január 1-jétől rokkantsági nyugdíj, baleseti rokkantsági nyugdíj, rehabilitációs járadék, rendszeres szociális járadék, átmeneti járadék, bányász dolgozók egészségkárosodási járadéka nem állapítható meg.

Az elfogadott törvény alapján a jövőben **kétféle ellátás lesz: egyrészt rehabilitációs ellátásban részesülhetnek azok, akiknek a foglalkoztatása helyreállítható, az egészségkárosodott személyek pedig rokkantsági ellátást kapnak.** A legfontosabb különbség az lesz, hogy a rehabilitációs ellátást alapesetben legfeljebb három évre lehet majd megállapítani, illetve emellett az ellátás mellett akár közmunkára is kötelezhetik az érintetteket.

Az idei évtől **megváltozott munkaképességű személyek** ellátására az lesz jogosult, **akinek egészségi állapota az egészségesekhez képest 60 százalékos vagy kisebb mértékű.** A megváltozott munkaképességűek ellátása mindkét juttatást (rehabilitációs és rokkantsági ellátás) magában foglalja. A jelenlegi rendszerből átlépők közül tehát csak azok lesznek jogosultak az új ellátástípusokra, akiknek egészségkárosodása legalább 40 százalékos.

Az új rokkantság megállapításakor azt is figyelembe veszik, hogy az érintettnek a kérelem benyújtása előtti öt évben legalább 1095 napon át, az elmúlt tíz évben legalább 2555 napon át vagy az elmúlt tizenöt évben legalább 3650 napon át biztosított jogviszonya volt-e, illetve a kérelem időpontjában nem végez-e keresőtevékenységet, illetve nem részesül rendszeres pénzellátásban.

A törvény szerint a rehabilitációs hatóság fogja megállapítani, hogy egy kérvényező melyik kategóriába kerül. **Alapesetben két nagy csoport lesz: a rehabilitálható, illetve a rehabilitációra nem javasolt személyek. Előbbiek esetében rehabilitációs, utóbbiaknál pedig rokkantsági ellátást kell megállapítani, akinek pedig kevesebb, mint öt éve van az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig, az automatikusan a rokkantsági ellátásban részesül majd.** A törvény a rehabilitációs ellátáson belül is több kategóriát határoz meg attól függően, hogy mennyire tartós a foglalkoztatáshoz szükséges rehabilitációs igény.

Azok, akik rehabilitációs szolgáltatásokra és pénzbeli támogatásra lesznek jogosultak, kötelesek lesznek együttműködni a szakhatóságokkal, meghatározott időközönként meg kell jelenniük a hatóság előtt, aktívan munkát kell keresniük,

illetve a felajánlott rehabilitációs szolgáltatást és képzést kötelesek elfogadni, közmunkaprogramban részt venni, illetve a megfelelő munkahelyre szóló állásajánlatot elfogadni.

A rehabilitációs ellátás legfeljebb három évre lesz megállapítható, azonban a keresőtevékenység és a közmunka idejére fel kell függeszteni. A törvény értelmében a rehabilitációs ellátás csak a keresőképtelenség időtartamával lesz meghosszabbítható, egyéb esetben a hároméves időtartam végén lejár. Ugyanakkor a korábban figyelembe nem vett, vagy azóta bekövetkezett egészségromlás függvényében akár újra meg lehet állapítani három évre az ellátást.

A rehabilitációs ellátás havi összege azok esetében, akiknek a foglalkoztatása rehabilitációval helyreállítható, a korábbi havi átlagjövedelem 35 százaléka, de legalább a minimálbér 30, legfeljebb pedig 40 százaléka lesz. Ennek alapján legalább 30.450 forintra, legfeljebb pedig 40.600 forintra számíthatnak majd ezek az emberek a 2014. évre elfogadott 101.500 forintos minimálbér függvényében.

Aki tartós foglalkoztatási rehabilitációt igényel, az a korábbi átlagjövedelme 45 százaléka, de legalább a minimálbér 40, legfeljebb pedig 50 százaléka lehet majd jogosult. Vagyis ők 40.600 és 50.750 forint közötti összegre lesznek jogosultak.

A rehabilitációs ellátást januártól minden évben a nyugdíjjal azonos szabályok szerint kell emelni, vagyis évente az átlagos inflációnak megfelelő mértékben.

A rokkantsági ellátás összege abban az esetben, ha a foglalkoztatás rehabilitációval helyreállítható, de egyéb körülmények miatt nem javasolt a rehabilitáció, a havi átlagbér 40 százaléka, de legalább a minimálbér 30, legfeljebb 45 százaléka. Akkor, ha az illető tartós foglalkoztatási rehabilitációt igényel, de az egyéb körülmények miatt nem javasolt a rehabilitációja, a havi átlagjövedelem 60 százaléka illeti meg, ami legalább a minimálbér 45, legfeljebb 150 százaléka. Akkor, ha kizárólag folyamatos támogatással foglalkoztatható, a havi átlagjövedelem 65 százaléka, legalább a minimálbér 50, legfeljebb 150 százaléka. Ha az egészségkárosodása jelentős, önellátásra nem vagy csak segítséggel képes az érintett, akkor a havi átlagjövedelem 70 százaléka, a minimálbér legalább 55, legfeljebb 150 százaléka illeti meg. A törvény értelmében a rokkantsági ellátást is a nyugdíjnak megfelelően kell majd emelni.

A törvény alapján a 2011-es évben rokkantsági nyugdíjban részesülők közül a nyugdíjkorhatárt már betöltötték 2012. január 1-jétől nyugdíjat kapnak változatlan mértékben. **Az első és második rokkantsági csoportba tartozók,**

valamint a harmadik csoportba soroltak közül az öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven belül betöltők esetében nem lesz változás, részükre a törvény a korábbi folyósított ellátást biztosítja a továbbiakban is rokkantsági ellátás néven. Azok a most rokkantsági nyugdíjban, átmeneti járadékban, rendszeres szociális járadékban részesülők, akiknél a felülvizsgálat a foglalkozási rehabilitációt nem javasolja majd, a továbbiakban is a felülvizsgálat előtti mértékben kapják majd ellátásukat, annak összege nem csökken. **Ők rokkantsági ellátást fognak kapni.**

Más a helyzet azon rokkantsági nyugdíjban, átmeneti járadékban vagy rendszeres szociális járadékban részesülő személyeknél, **akik az öregségi nyugdíjkorhatárt öt éven túl (1954. december 31-ét követően születettek) töltik be. Ők rehabilitációs ellátást fognak kapni 2012. január 1-jétől** és az ellátás összege megegyezik a korábbi ellátásuk összegével. **Ezen személyek 2012. március 31-ig kérhetik komplex minősítésüket az új szabályok szerint, ellenkező esetben az ellátás folyósítását 2012. május 1-jétől felfüggesztésre kerül.** Amennyiben a komplex felülvizsgálat során az érintett foglalkoztatási rehabilitációja javasolt, rehabilitációs ellátást kap, amely a rehabilitáció időtartamára, de maximum három évre állapítható meg. Az ellátás időtartama alatt kereső tevékenység folytatható, azonban ezen időtartamra pénzbeli ellátás folyósítása szünetel majd.

Amennyiben a komplex minősítés alapján rehabilitációs ellátást állapítanak meg, úgy az ellátások összegei a következők lesznek:

-ha az érintett személy **foglalkoztathatósága rehabilitációval helyreállítható, megegyezik a közfoglalkoztatási bér 40%-ával (bruttó: 30.920,-Ft)**

-amennyiben viszont **tartós foglalkoztatási rehabilitációt igényel, megegyezik a közfoglalkoztatási bér 80%-ával (bruttó: 61.840,-Ft).**

A közfoglalkoztatási bér ez évi összege: 77.300,-Ft.

Az ismertetett rendelkezések nem vonatkoznak a 2011. december 31-én:

- **a rehabilitációs járadékban részesülők**re (esetükben az ellátást a hatósági döntésben megállapított időtartamig rehabilitációs járadékként kell továbbfolyósítani, az érintetteknek az együttműködési kötelezettségüket továbbra is teljesíteni kell),

- **a bányász dolgozók egészségkárosodási járadékában** részesülőkre (az érintettek **2012. január 1-jétől** az egyes bányászati dolgozók társadalombiztosítási kedvezményeiről szóló 23/1991. (II. 9.) Korm. rendelet alapján **bányászok egészségkárosodási járadékára jogosultak**). A **2014-es évre a maximum összege 90.162,-Ft.** Fontos kiemelni, hogy a **bányászok egészségkárosodási járadékára a továbbiakban is lehet jogosultságot szerezni az előírt jogosultsági feltételek fennállása esetén!** (részletesebben a BDSZ honlap szakmai anyagok link alatt)

A keresőtevékenység folytatása szempontjából továbbra is élnek a jogosultságot befolyásoló, korlátozó szabályok, amelyek a következők:

A **rokkantsági ellátásban részesülő személy** ellátását meg kell szüntetni, ha keresőtevékenységet folytat és **jövedelme 3 egymást követő hónapon keresztül meghaladja a minimálbér 150 százalékát.**

Ha a **bányászok egészségkárosodási járadékában** részesülő biztosítással járó jogviszonyban áll és az általa fizetendő nyugdíjjárulék alapja meghaladja a tárgyév első napján érvényes minimálbér havi összegének tizennyolcszorosát, ezen keretösszeg elérését követő hónap első napjától a tárgyév december 31-ig (de legfeljebb az öregségi nyugdíjkorhatár betöltéséig) az ellátás folyósítását szüneteltetni kell.

Keresőtevékenység folytatása esetén a rehabilitációs ellátásban részesülő személy ellátásának megszüntetésére nem kerül sor.

A **rehabilitációs járadékban** részesülő, keresőtevékenységet folytató személy ellátását meg kell szüntetni, ha a járadékban részesülő **hat egymást követő hónapra vonatkozó keresetének havi átlaga meghaladja a rehabilitációs járadék összegének kétszeresét** és a minimálbér összegét.

Bánya-, Energia- és Ipari Dolgozók Szakszervezete
munkaszervezetének szakértői állásfoglalása